

SXEDIO.FQ8

14.5.1950 (Πρωϊ): Η ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΑΡΧΙΑΣ ΑΝΑΧΩΡΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΤΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΟΗΕ, ΣΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Η Πρεσβεία της Εθναρχίας αναχώρησε από την Κύπρο με πρώτο προορισμό την Αθήνα στις **14 Μαΐου 1950**. Στη συνέχεια θα πήγαινε στο Λονδίνο και τη Νέα Υόρκη.

Ήταν η πέμπτη αποστολή ή Πρεσβεία που θα πήγαινε στην Αγγλία από το **1889** για να αξιώσει την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Την Πρεσβεία αποτέλεσαν ο Μητροπολίτης Κερύνειας Κυπριανός, Πρόεδρος και οι Σάββας Λοϊζίδης, Νίκος Κλ. Λανίτης, μέλη και Γεώργιος Ρωσσίδης, Γραμματέας.

Στην Αθήνα η Πρεσβεία θα συναντάτο με το νέο Πρωθυπουργό Στρατηγό Νικόλαο Πλαστήρα που είχε αναλάβει την Πρωθυπουργία λίγο προηγουμένως.

Η επιλογή του επικεφαλής της Πρεσβείας έγινε με κλήρο. Μια τέτοια πρεσβεία, αλλά και οι επαφές που θα είχε στο εξωτερικό, θα έδινε πολύ κύρος στον ηγέτη της σε μια τέτοια περίπτωση.

Οι διαθέσιμοι για ηγέτες της αποστολής ήταν οι δυο νέοι Μητροπολίτες Κυρηναίας και Κιτίου Κυπριανός και Μακάριος.

Οι υποστηρικτές του Κιτίου Μακαρίου με επικεφαλής των Μιχαλάκη Πισσά, Γενικό Γραμματέα της ΣΕΚ, όπως είπε ο ίδιος στον Παναγιώτη Παπαδημήτρη, δεν ήθελαν να πάει αυτός στο εξωτερικό, αλλά να μείνει στην Κύπρο καθώς ο γηραιός Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Β περνούσε δύσκολες ώρες λόγω γήρατος και ήθελαν όπως αυτός Κιτίου παραμείνει στην Κύπρο για να είναι έτοιμος για τον Αρχιεπισκοπικό θρόνο.

Η επιλογή του ηγέτη της Πρεσβείας έγινε με κλήρο.

Στους δυο κλήρους θα γράφονταν τα ονόματα των

δυσ Μητροπολιτών και όποιος κληρωνόταν θα ηγείτο της Πρεσβείας.

Αλλά όπως είπε ο Μιχαλάκης Πισσάς και στους δύο κλήρους γράφηκε το όνομα του Μητροπολίτη Κυρηνείας Κυπριανού,

Ετσι όποιος κλήρος και να τραβιόταν θα έφευγε αυτός για να ηγηθεί της Πρεσβείας.

Οι δύο κλήροι τοποθετήθηκαν στο καπέλο του γραμματέα της Εθναρχίας Ξενοφώντα Κουμπαρίδη κι έτσι ο Κυρηνείας Κυπριανός... κληρώθηκε για να ηγηθεί της Πρεσβείας.

Η ημέρα της αναχώρησης της Πρεσβείας ήταν πανηγυρική για τον Κυπριακό λαό. Πολλοί πίστευαν ή έδιναν την εντύπωση ότι με την αποστολή της Πρεσβείας και την παράδοση των τόμων του Δημοψηφίσματος που είχαν εγκριθεί τέσσερις μήνες προηγουμένως από τον Κυπριακό λαό πανηγυρικά, η Ένωση θαρχόταν πολύ σύντομα ή τουλάχιστον θα γινόταν ένα πολύ σοβαρό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση για τερματισμό της βρετανικής κατοχής.

Οι εκδηλώσεις για την αναχώρηση της Πρεσβείας πήραν πανηγυρικό χαρακτήρα από το πρωϊ κι έγιναν στον ιερό ναό Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Κερύνεια, όπου τελέστηκε θεία λειτουργία χοροστατούντος του Μητροπολίτη Κερύνειας και αρχηγού της Πρεσβείας Μητροπολίτη Κυπριανού.

Ο Κυπριανός σε ομιλία του προς το εκκλησίασμα υποσχέθηκε ότι θα προσπαθούσε να φέρει σε πέρας την αποστολή που του ανατίθετο, όσο σκληρός και ανάντης κι αν ήταν ο δρόμος:

"Με συγκίνησιν εξαιρετικήν αποχωρίζομαι σήμερον προσωρινώς το αγαπητόν μου ποίμνιον προκειμένου ν' αναχωρήσω διά το εξωτερικόν επικεφαλής της εθνικής Πρεσβείας προς διεκδίκησιν της ελευθερίας μας. Έχω απόλυτον συναίσθησιν του βάρους των ευθυνών τας οποίας με επεφόρτισεν η σεπτή Εθναρχία μας και ο μαρτυρικός λαός μας. Ομως ενώπιον Θεού και ανθρώπων δίδω κατά την επίσημον ταύτην στιγμήν υπόσχεσιν ιεράν ότι η πρεσβεία θα βαθίση τον δρόμον του καθήκοντος οσονδήποτε

ανάντης και αν συμβή να είναι ούτος. Δεν θα ορροδήσωμεν προ ουδενός εμποδίου, θα κάμωμεν παν το ανθρωπίνως δυνατόν ίνα τιμήσωμεν την ιστορικήν εντολήν του κυπριακού λαού. Με συμπαραστάτην μας τον Θεόν και όπλον ακαταμάχητον το θριαμβευτικόν αποτέλεσμα του ενωτικού δημοψηφίσματος και το δίκαιον του αγώνος μας θα κινητοποιήσωμεν ολόκληρον τον ελεύθερον και πολιτισμένον κόσμον και θα αξιώσωμεν δικαιοσύνην. Είμεθα σήμερον ο μόνος λευκός λαός υπό ξένην κατοχήν. Το ζήτημα μας αποτελεί θέμα ηθικής, δεν είναι δυνατόν να προπιλακίζεται αιωνίως. Το Εθνος ολόκληρον από του Βασιλέως μέχρι του τελευταίου πολίτου ευρίσκεται παρά το πλευρόν μας. Το αίτημα δι' ένωσιν της Κύπρου μετά της Ελλάδος αποτελεί πανελλήνιον επιτακτικήν διεκδίκησιν. Ενθυμούμαι κατά την ενθρόνησιν μου ως Επισκόπου εν τω ιδίω τούτω ι. ναώ τους λόγους του αξίου εκείνου ιεράρχου, του Μητροπολίτου Σάρδεων, όστις με εξώρκισε να ακολουθήσω τα ίχνη του σεπτού προκατόχου μου, του ηρωϊκού και μαρτυρικού σημερινού αρχιεπισκόπου μας και ακόμη τας υποθήκας αυτού τούτου του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου κ.κ. Μακαρίου.

Την στιγμήν ταύτην αναλαμβάνων το έργον της μεγάλης πρεσβευτικής αποστολής μου ομολογώ ότι αισθάνομαι τω όντι εγείρεται εν τη συνειδήσει μου ως παράδειγμα και ως μάθημα η ασκητική και αγωνιστική μορφή του μεγάλου προκατόχου μου. Δεν γνωρίζω πόσον θα απουσιάσω. Είμαι βέβαιος όμως ότι κατά την διάρκειαν της απουσίας μου πειθαρχικοί περί την Εθναρχίαν μας και περιβάλλοντες μετά στοργής και αφοσιώσεως τον αντιπρόσωπον μου, σεμνόν, κληρικόν και δεδοκιμασμένον κατά το παρελθόν τοποτηρητήν του Μητροπολιτικού θρόνου Κυρηνείας Αρχιμανδρίτην Αρνόπουλον, θα κρατήσετε υψηλά την σημαίαν της πατριωτικής Κυρηνείας".

(Μεταγλώττιση)

"Με συγκίνηση εξαιρετική αποχωρίζομαι σήμερα προσωρινά το αγαπητό μου ποίμνιο προκειμένου να αναχωρήσω για το εξωτερικό επικεφαλής της Εθνικής Πρεσβείας για διεκδίκηση της ελευθερίας μας. Εχω απόλυτη συναίσθηση του βάρους των ευθυνών τις οποίες με επεφόρτισε η σεπτή Εθναρχία μας και ο μαρτυρικός λαός μας.

Όμως ενώπιον Θεού και ανθρώπων δίδω κατά την επίσημη αυτή στιγμή υπόσχεση ιερά ότι η Πρεσβεία θα βαδίσει το δρόμο του καθήκοντος οσοδήποτε ανάντης κι αν συμβεί να είναι αυτός. Δεν θα ορρωδήσουμε ενώπιον κανενός εμποδίου. Θα κάνουμε το παν το ανθρωπίνως δυνατό για να τιμήσουμε την ιστορική εντολή του κυπριακού λαού. Με συμπαραστάτη μας το Θεό και όπλο ακαταμάχητο το θριαμβευτικό αποτέλεσμα του Ενωτικού Δημοψηφίσματος και το δίκαιο του αγώνα μας θα κινητοποιήσουμε ολόκληρο τον ελεύθερο και πολιτισμένο κόσμο και θα αξιώσουμε δικαιοσύνη. Είμαστε σήμερα ο μόνος λευκός λαός υπό ξένη κατοχή. Το ζήτημά μας αποτελεί θέμα ηθικής. Δεν είναι δυνατό να προηλακίζεται αιώνια. Το Έθνος ολόκληρο από το Βασιλέα μέχρι και τον τελευταίο πολίτη βρίσκεται παρά το πλευρό μας. Το αίτημα για Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα αποτελεί πανελλήνια επιτακτική διεκδίκηση.

Ενθυμούμαι κατά την ενθρόνηση μου ως Επισκόπου στον ίδιο τούτο ι. ναό τους λόγους του άξιου εκείνου ιεράρχη, του Μητροπολίτη Σάρδεων, ο οποίος με εξόρκισε να ακολουθήσω τα ίχνη του σεπτού προκατόχου μου, του ηρωϊκού και μαρτυρικού σημερινού Αρχιεπισκόπου μας και ακόμη τις υποθήκες του ίδιου του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου κ. Μακαρίου.

Τη στιγμή αυτή αναλαμβάνοντας το έργο της μεγάλης πρεσβευτικής αποστολής μου ομολογώ ότι αισθάνομαι ότι εγείρεται στη συνείδηση μου ως παράδειγμα και ως μάθημα η ασκητική και αγωνιστική μορφή του μεγάλου προκατόχου μου. Δεν γνωρίζω πόσο θα απουσιάσω. Είμαι βέβαιος όμως ότι κατά τη διάρκεια της απουσίας μου πειθαρχικοί γύρω από την

Εθναρχία μας και περιβάλλοντες με στοργή και αφοσίωση τον αντιπρόσωπο μου, σεμνό, κληρικό και δοκιμασμένο κατά το παρελθόν τοποτηρητή του Μητροπολιτικού θρόνου Κερύνειας Αρχιμανδρίτη Αρνόπουλο, θα κρατήσετε υψηλά τη σημαία της πατριωτικής Κερύνειας".

Στο Μητροπολίτη Κερύνειας απάντησε ο εθναρχικός σύμβουλος και δήμαρχος Κερύνειας Χαρ. Δημητριάδης που τον κάλεσε να οπλισθεί με το απαραίτητο θάρρος που απαιτούσε η αποστολή του, γιατί, όπως ανέφερε, δεν επρόκειτο να ζητιανεύσει ελευθερία, αλλά θα διεκδικούσε την ελευθερία που άξιζε σ' ένα ιστορικό και πολιτισμένο λαό.

"Πανιερώτατε,

Ο λαός της Ελληνικής Κύπρου κατά την 15ην Ιανουαρίου διεκήρυξε κατά τρόπον πανηγυρικών, πολιτισμένων, αλλά και αδιάβλητον ότι ομόθυμος σταθερά και αμετάτρεπτος θέλησις του είναι η ανάκτησις της ελευθερίας του και η ένωσις του μετά του λοιπού Έθνους της ελευθέρας Μητρος Ελλάδος. Και έλαχεν εις την Υμετέραν Πανιερότητα ο τιμητικός κλήρος όπως εν συνεργασία μετά των λοιπών μελών της εθνικής πρεσβείας χωρήσετε εις την αξιοποίησιν της θελήσεως ταύτης του Κυπριακού λαού. Αντιλαμβανόμεθα ότι το έργον το οποίον επωμίζεσθε είναι δύσκολον βαρύ και επίμοχθον, θα συναντήσετε εις τον δρόμον σας εμπόδια πλείστα και ίσως και εκεί από όπου δεν το περιμένετε. Διότι παρά τας επανειλημμένας διακηρύξεις των κυβερνώντων τους ελευθερούς λαούς, περί αυτοδιαθέσεως και περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δυστυχώς πολλοί τούτων σήμερον ελησμόνησαν τας υποχρεώσεις τας οποίας ανέλαβον, είτε λόγω συμφερόντων είτε δι' άλλους ιδιοτελείς και υστεροβούλους λόγους και κωφεύουν εις τας επικλήσεις λαών οι οποίοι στενάζουν ακόμη υπό δουλείαν.

Εν τούτοις με τους κυανολεύκους τόμους του Δημοψηφίσματος εις χείρας σας, όπλον ισχυρότατον, διότι περιέχουν την έντονον και αδιάλλακτον θέλησιν ενός υποδούλου, αλλά πολιτισμένου και

ιστορικού λαού, προχωρήσατε άκαμπτοι προς την ιεράν αποστολήν σας. Κάμετε παν το δυνάμενον να καταστήση αντικείμενον παγκοσμίου ενδιαφέροντος την Κυπριακήν αξίωσιν και κάθε τι το οποίον θα κερδίσετε υπέρ αυτής τη συμπάθειαν όλων των ελευθέρων λαών και με το οποίον θα την προωθήσετε μέχρι της πλήρους ικανοποιήσεως της. Και δεν είσθε μόνοι εις την προσπάθειαν σας αυτήν. Η Κυπριακή υπόθεσις υποστηρίζεται εκδήλως, ενθουσιωδώς και σταθερώς υπό σύμπαντος του πολιτικού κόσμου και του λαού της ελευθέρας πατρίδος. Αλλά και αυτή η ελληνική Κυβέρνησις δεν δύναται να παρίδη το καθήκον της το οποίον είναι ιερόν και επιτακτικόν, όπως αντιπαρερχομένη τας από καιρού εις καιρόν εκ κυριάρχου Κυβερνήσεως προβαλλομένας ενστάσεις, χωρήση μετ' αποφασισικότητος προς την λύσιν του ζητήματος τούτου, προβάλλουσα τούτο και ως ιδικήν της αξίωσιν.

Ηδη οι δήμοι αι οργανώσεις και σύμπας ο λαός της Ελευθέρας Πατρίδος σας αναμένουν και σας ετοιμάζουν υποδοχήν, αυθόρμητον, αλλά και μεγαλοπρεπήν επιβλητικήν υποδοχήν ανάλογον προς την ιεράν αποστολήν σας και τοιαύτην που να γίνη αντιληπτόν εις σύμπαντα τον κόσμον ότι η αξίωσις της Κύπρου είναι πανελληνιος αξίωσις. Οπλισθείτε με θάρρος το οποίον απαιτεί η ιερά σας αποστολή και ο δίκαιος αγών μας, διότι δεν πρόκειται να ζητιανεύσετε ελευθερίαν, αλλά να διεκδικήσετε την ελευθερίαν, η οποία αξίζει εις ένα ιστορικόν και πολιτισμένον λαόν, θα παρακολουθώμεν κάθε ενέργειαν σας μετά προσοχής και χωρίς να αναμένωμεν το παν από την δράσιν της Εθνικής μας Πρεβείας γνωρίζομεν ότι έχομεν εκ παραλλήλου σοβαρά και υψηλά καθήκοντα να επιτελέσωμεν εδώ, συγκεντρωμένοι περί την Εθναρχίαν μας οφείλομεν να καταβάλωμεν το μέγιστον των δυνάμεων μας".

Η τελετή ήταν συγκλονιστική. Κλήρος και λαός αποχαιρετούσαν το Μητροπολίτη Κυπριανό που θα αναχωρούσε στο εξωτερικό για να διαλαλήσει το δίκαιο των σκλαβωμένων κυπρίων.

